

DOMOVINA

Uredništvo

Jena Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak ponedeljek, sredo in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake pete vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Saniranje deželnih financ.

Anketa o saniranju deželnega gospodarstva se je sešla na Dunaju dne 7. m. m. Posvetovanja, ki so trajala več dni, je začel finančni minister s pozdravnim govorom, v katerem je na kratko načrtal namen ankete. Minister dr. vitez Korytowski je dejal, da se večina kraljestev in dežel bori že dolgo časa s čedalje večjimi težavami, da ohrani ravnotežje v svojem gospodarstvu. S tem se pa obtežuje in omejuje izpolnjevanje upravnih nalog, katere so deželam nakazane.

Vse te naloge, naj se že tičejo poljedelstva, šolstva, javnega zdravstva, zavodov za umobolne ali česar koli, bi bilo pač treba razširiti, mesto tega jim vladajoča gospodarska stiska grozi z omejitvijo. Treba je pomoči, a da se najde pomoč, treba je jasno spoznati, odkod izvira ta stiska. Težave deželnega gospodarstva so globoko vkoreninjeno zlo. Že deset let se dajejo deželam čedalje večji deleži na državnih dohodkih.

Deleži na osebnih davkih so znašali do sedaj 6—7 milijonov ter bodo v prihodnje še večji, delež na davku na žganje bo znašal letos okroglo 19 milijonov in vendar tudi ti 25 milijonov preseirajoči deleži niso deželam prinesli olajšanja. Da bi pa država kar na kratko prevzela deželne primanjkljaje v svoje plačilo tudi ne gre in bi se na ta način ne prišlo do cilja. Saj so eni ter isti ljudje, ki plačujejo deželne kakor tudi državne davke, zato bi jim to prav nič ne pomagalo, ako bi se jim deželne davščine znižalo za toliko, za kolikor bi se jim zvišalo državne davke.

Vlada je dobila nalog izdelati načrt o ozdravljenju deželnih financ. V ta namen je poskusila pred vsem iz-

delati za vseh 17 avstrijskih provinc deželni proračun po jednotnem načelu. Finančni minister se je že sprijaznil s potrebo podpirati dežele z državnimi sredstvi. Sredstva, pa ki so sedaj na razpolaganje, ne zadostujejo, ker državne potrebe stalno rastejo. Treba bo torej odpreti državi nove vire dohodkov. Po ministrovem mnenju bi žganje preneslo večje obdajenje in iz teh dohodkov bi se dobila sredstva za utešjenje deželnih potreb. (Po vladnem načrtu bi znašalo povišanje davka na žganje skupaj okoli 35 milijonov, od teh bi prepustila vlada deželam 19 milijonov, 16 milijonov bi obdržala zase.) Ako se sprejme povišanje davka na žganje, kakor bode vlada predlagala, ostane osebni dohodninski davek prost deželnih doklad.

Večina predlogov o saniranju deželnih financ se da razdeliti na tri glavne skupine:

1. Deželam naj se nakažejo nekateri državni davki ali državna sredstva;
2. država naj prevzame upravne naloge v svoje roke;
3. država naj povrne deželam del troškov za izvrševanje upravnih poslov.

Vlada je pripravljena na najrazličnejše predloge in načrte. Mogoče je tudi, da pride anketa do sklepa, da se deželne finance ne dajo ozdraviti samo z državno pomočjo, ampak da ostane še marsikaj, kar more izlečiti le samopomoč.

Vlada misli tudi na upravo občinskih financ ter zbira in pripravlja gradivo za to. Na sedanji anketi pa o tem ne bo govora, ker bo gradivo razprav itak preobilno. Pred vsem treba rešiti vprašanje o saniranju deželnih financ, kakor hitro bode dežele uredile svoje gospodarstvo, se prestopi na rešitev vprašanja o občinskem gospodarstvu.

Za ministrom je prvi spregovoril ekspert posl. dr. Herold (za Češko); dejal je, da je saniranje dežel. financ pred vsem ustavopravno vprašanje, katero je nastalo vsled nezadostne razdelitve davčne visokosti med državo in deželami. To vprašanje bo treba tudi rešiti, če se tudi gre samo za začasno saniranje deželnega gospodarstva. Samo po sebi je umevno, da pritičejo deželi deželne užitnine, deželne pristojbine, (dedne pristojbine in pristojbine za zemljeknjižni prenos nepremičnin) tudi deželni produktivni davki na prirodne zemeljske zaklade (premog, zdravilni vrečci, mineralne vode, vodne moči). Država naj bi tudi takoj prevzela polovico plač učiteljev ljudskih šol, troške za lokalne železnice in javno zdravstvo, ne da bi se moralo že sedaj rešiti vprašanje, ali naj ostane osebni dohodninski davek deželni doklad prost. Na konec predloga naj bi se v vsaki deželi ustanovili mešani uradi, sestojeci iz zastopnikov deželnih odborov in državne finančne uprave, kateri bi skupaj s finančnim ministerstvom pripravljali definitivno ozdravljenje deželnih financ.

Ekspert prof. vit. Wolczynski (iz Bukovine) je zahteval, na bi država prevzela vse troške, kateri ne izvirajo iz avtonomne uprave. Ko bi se šlo pa samo za razdelitev dohodka, ki ga bo dalo povišanje davka na žganje, zahteva prav odločno, naj se ta dohodek razdeli po dejanskem konsumu žganja v vsaki deželi. (Z drugimi besedami, vsaki deželi naj se izplača premija za večje število žganjarjev in pijancev najslabše vrste!)

Ravnatelj gališke deželne banke prof. Milewski predlaga, naj se uvedejo deželni transportni davki in deželne užitnine. Razdelitev dohodka iz poviška davka na žganje se mora vršiti na

temeljn dejanskega konsuma, to je prvi korak za ozdravljenje deželnih financ. (Po tem se vidi, da sta Bukovina in Galicija najmočnejša konsumenta žganih pijač v Avstriji in da hočeti imeti od tega tudi svoj „dobiček“. Kolika razlika med Avstrijo in Finskim! Pri nas se hoče sanirati deželne finance z davki na žganje — na Finskem je prepovedano prodajati žganje in žgane pijače drugače kakor proti zdravniškemu receptu! Seveda nima Finsko velikih dohodkov iz davka na žganje, zato so pa tudi troški občin za norišnice, bolnice, hiralnice, ječe in kaznilnice nerazmerno manjše nego pri nas. Dohodki, ki jih daje davek na žganje, so zelo dvomljive vrednosti, kajti indirektne materialne škode, katere povzroča žganjepitje občinam in deželam, so vsaj tako velike, če ne še večje, nego so dohodki iz tega davka, da o moralni škodi niti ne govorim.)

Posl. Renner predlaga, na bi v v trenutno pomoč v finančni stiski dežel država tam, kjer upravlja, tudi soplačevala, torej za učitelje v obliki določenih prispevkov za vsakega učitelja. Posl. Steinwender pravi, da vzrok finančne stiske tiči v omejevanji avtonomije. Temeljito ozdravljenje deželnega gospodarstva bo šele mogoče, ako se predvsem razširi in dogradi avtonomija dežel. Predlaga, naj se poviša davek na žganje za 40 v na 1 liter, naj se dohodek deli po konsumu ter naj bi deželna doklada na pivo ne bila več podvržena dosedanjim omejitvam.

Dr. Lemisch (Koroško) zahteva podpore za ljudsko šolstvo. Dr. Weckernell je proti temu, da bi se na vodne sile nalagal davek, tudi ni za to, da bi se deželam nakazal ves dohodek državnih davkov. Prof. Redlich predlaga, naj država prevzame 50% učiteljskih plač.

LISTEK.

Poezija in proza.

(Dr. K. Ozvald.)

(Dalje.)

Ne vem, ali je moral sleherni obiskovalec „Secesije“, če ni sam umetnik-secesionist, spričo izložbenih umetnin toliko listati po katalogu. Za me vsaj pa je potreba kataloga motivirana po novosti one struje v upodobljajoči umetnosti, ki je na svoj prapor zapisala, da — vsak čas imej svojo umetnost, a umetnost svojo svobodo.

„Živel sem dolgo časa z vami“, lepa Atena in „Münchener Kindl“, ter se naslajal vaju bogatih darov. In sedaj zopet pot pod noge, palico v roke! A na svidenje! Saj že čutimo v srcu neodoljivo silo hrepenenja.

Brzovlak reže bavarsko ravan. Pri Ingolstadtu je sfrčal čez Donavo ter

drvi proti severu kakor bi čutil nestrp-ljivost potnikov, ki jim je cilj — bavarska jubilejna razstava v glasovitem Norimberku. Oke mi pluje daleč tje čez ovsena polja in v divjem tiru se vrsteče pokrajinske slike tam na horizontu; a duh mi naja še dalje, čez obzor, nazaj doli v Ateene ob Izari, kjer kraljujeta Atena in „Münchener Kindl“. Moški krepko zabavljajo jutrišnjemu 1. avgustu, ki tudi Bavarski prinese — davek na vozne listke. Zraven mene sedeča dama kakor za praznike določeno gos pita dveletnega otroka s klobaso in slaščicami ter zaliva z opojno duhtečo tekočino. Ko ji izrazim svoj pomislek glede pijače, me pomiri, češ, da ne daje otroku morebiti konjaka, ampak le — tokajca. A še ni prav izgovorila zadnje besede, ko omamljeno dete zgubi ravnotežje ter lopne pod klop, kakor da ga je podrla tržaška burja.

Sprevodnik je vrgel v kupé par

izvodov „Nürnberger Eisenbahntzg.“ in tam na jedva doglednem obzorju so se kakor pušči velikani pojavili tovarniški dimniki. Čim dalje tem več jih more bistro oko razločiti v megli rjava dima. Vse vidna znamenja, da se se bližamo mestu glasovitega Ivana Sachsa, ki

„... je bil čevljar,
in ob enem pesmar.“

In še predno bi zmolił očenaš, se vlak brez tistega, na naših železnica obilnatnega sunka, vstavi v — Norimberku. Pestre množice se vsujejo proti „izhodu“, pa ne v smrtni nevarnosti, čez pol tucata železniških tirov, marveč skozi viadukt pod železnico.

V razstavo!

Kakor so razne volitve, rodoljubne slavnosti, pogrebi velikih mož in slične prireditve nekaj pregled narodnih vojščakov, tako so večje razstave zrcalo kulturne stopnje narodov. Zato vselej zbranih misli, kakor vernik v cerkvi,

stepam od paviljona do paviljona ter se pomudim tudi v lokalni, nad katerim se pretežna večina občinstva z ogorčenjem obregne, češ, da so notri — same številke. A te številke o kulturni stopnji kritičjo morebiti bolj nego izstavljeni predmeti onemu, ki jih je voljan poslušati.

Razstavišče v idiličnem parku zunaj mesta, kraj obsežnih ribnikov, z ličnimi paviljoni in stolpi, zabavišči in restavracijami, vodomoti in električno železnico, pristaniščem in celo svetilnikom ob „Dutzendteichu“ je bilo nekako Benetke v Norimberku.

„Und es wallet und siedet und branset und zischt, wie Wasser mit Feuer sich mengt ...“

Kakor običajno na takih razstavah, je tudi tukaj slavospev moderni tehniki bučal veliki zamašnjak v vezi za stroje. Zmaj ob zmaju, kakor Srila in Karibda, je renčal in prežal od desne in leve, da te požre s kostjo in kožo, če mu stopiš preblizu. Ta je od

Prof. Mischler (iz Gradca) zahteva, naj bi se deželam olajšalo investicije na ta način, da bi bili deželni dolgovi z jamstvom dežele proglašeni za del državnega dolga. Zastopniki Češkega, Šlezkega, Moravskega, Štajerskega, Kranjskega, Koroškega, Bukovine, Solnograškega, Vorarlberškega, Istre, Trsta in Dalmacije so izdali skupno izjavo, da zahtevajo, naj prevzame država — brez škode na ostale za saniranje še potrebne odredbe — polovico plač vseh aktivnih in upokojenih učiteljev brez premene sedaj veljavnih pravnih razmer.

Na to je še spregovoril finančni minister daljši govor, v katerem pred vsem konstatira, da je anketa dosegla svoj namen. Večina je priznala predlagane premene deželnih proračunov v formalnem obziru kakor tudi ojačenje ustavne odgovornosti finančnega poročevalca in deželnega odbora. Nadalje reasumira v glavnih točkah vse važnejše predloge in načela, o katerih se je na anketi razpravljalo. Pomnoževati monopolov sedaj ne kaže, pač pa bode vlada delala na to, da pomnoži davčne dohodke, uvaževala bode tudi o predlogu, uvesti državni davek na premog.

Da bi država prevzela pasivne lokalne železnice na svoj račun, to ne kaže. Da bi prevzela država 50% učiteljskih plač na se, naložila bi si v tem breme 60 do 70 milijonov kron, kar ji je sedaj nemogoče. Štiri dežele, in sicer: Nižje Avstrijsko, Galicija, Tirolsko in Goriško so se izrekle proti temu. Za sedaj ne ostane drugega nego zvišati davek na žganje in prepustiti en del tega deželam, ker ima pa tudi država velike potrebe, ne more prepustiti deželam celega dobička, ki ga bo dalo povišanje za 40 v na liter. S tem je bila anketa zaključena.

Vlada bode povišala torej davek na žganje, prepusti približno 19 milijonov deželam, toliko pridrži tudi zase in dežele bodo gospodarile tudi v bodoče z dolgovi. Toliko se je doseglo do sedaj, nič več.

Poročilo

o glavni skupščini južno-štajerskega hmeljarskega društva dne 25. 3. t. l.

Vkljub skrajno neprijaznemu vremenu došlo je k zborovanju toliko hmeljarjev, da je bila precej obširna. Hodnikova dvorana natlačena polna. Ob 3. uri je pozdravil društveni predsednik, g. dr. Bergmann vse navzoče prav prisrčno in otvoril glavno skupščino.

1. Društvu je pristopilo 81 novih članov ter plačalo udnino po 2 kroni.

2. O delovanju društva poročal je društveni tajnik tako-le:

Odkar je bilo ustanovljeno hm. dr. ni bilo njegovo delovanje tako vse-

stransko in obsežno, kakor v minoletem letu. Društvo je imelo 93 udov.

Odborovih sej bilo je 25 — razven redne glavne skupščine dne 24. febr. priredile ste se še dve izvanredni in sicer dne 2. 6. in 15. 9.; pri prvi so se sestavile želje, ktere naj bi vlada upoštevala pri sestavi izvršilnih odredb, k novi provenijenčni postavi za hmelj pri drugi pa se je sklenila energična resolucija, da naj bi vlada pri sestavljenju izvršilnih odredb k novi provenijenčni postavi ne upoštevala želja čeških hmeljarjev. To resolucijo je poslalo društveno vodstvo ministr. predsedništvu, polj. in trg. ministrstvu ter se je tudi objavila v lokalnih časopisih; vrhu tega pa je društveno vodstvo poskrbelo za to, da so vsi občinski zastopi Sav. doline poslali enake resolucije na polj. ministrstvo.

V podrobnosti te resolucije se ne bodem spuščal, ker se bode o njih še pozneje razpravljalo in ker so bile itak razglašene po časopisih. Pri odborovih sejah so se rešile tekoče društvene zadeve ter so se tudi sestavljala poročila o rasti hmelja, o škodljivcih in boleznih hmeljske rastline o vremenu, o tendenci kupčije, o cenah itd. Le-ta poročila so se objavljala po vseh avstrijskih in nemških strokovnih časopisih; pošiljala so se pa tudi polj. ministrstvu, c. kr. kmetijski družbi v Gradcu, c. nemškemu konzulatu na Dunaju in še posameznim hmeljarskim društvom.

Minolo leto ne bode ostalo hmeljarjem v dobrem spominu, kajti hmelj se ni odlikoval ne glede kakovosti, ne glede množine in najmanj pa glede cene.

Na kakovost in množino hmelja je gotovo uplivala nenavadno dolga zima in skrajno neugodno vreme v spomladnem in poletnem času. Obče obiranje hmelja, ktero se je v svrhu pridobitve tujih obiralcev razglasilo v 100 občinah celjskega, šmarskega, kozjanskega, rogaškega, sevniškega in laškega okraja pričelo se je obče dne 12. avgusta. Začetkoma sezone plačeval se je met. cent hmelja po 140 K, ktera cena pa je — zlasti pri poznem hmelju padla na 60 in 50 K za met. cent. Kupčija v obče ni bila tako živahna, kakor smo bili tega vajeni — pa tudi število tujih kupcev je bilo manjše ko druga leta. Po približni ceni pri delali smo minulo leto blizu 12.000 met. stotov hmelja.

V svrhu pouka ukrenilo je hmelj. društvo v minuletem letu sledeče:

a) Dne 8. 7. je poslalo društveno vodstvo vsem občinam in vsem šolskim vodstvom poziv, naj se kolikor mogoče zatre divji hmelj.

b) Dne 7. 8. razposlalo je društveno vodstvo vsem občinam razglas, kteri opozarja hmeljarje na pravilno obiranje na sušenje in spravlanje hmelja. Ali so se občine odzvale temu pozivu, nam ni znano.

c) Društveno vodstvo je dalo po navodilu društvenega tajnika v tukajšno obrtno-nadaljevalni šoli naslikati razne hmeljske škodljivce in druge podobe, ktere služijo kot nazorno sredstvo pri poučnih predavanjih. Te slike si lahko vsakdo tukaj ogleda.

d) Poučna predavanja o hmeljarstvu so se vršila v minuletem letu dne 24. 3. v Št. Jurju p. Tabrom, dne 14. 4. na Zg. Ponikvi, dne 22. 7. na Vranskem; vrhu tega je dne 21. 5. g. Naraks po naročilu društvenega odbora razkazal in razložil najvažnejše pojme o hmeljarstvu učencem poljedelske šole v Križevcih na Hrvaškem. Poučna predavanja so prav dobro uspela. Na Vranskem je bilo blizu 250 hmeljarjev zbranih, kteri so nad dve uri pazljivo sledili besedam društvenega tajnika. V Št. Jurju je bilo nad 150 in na Zg. Ponikvi nad 100 poslušalcev, kjer sta o hmeljarstvu razpravljala g. Wabič in društveni tajnik. Le škoda, da se tudi v drugih krajih hmeljarji ne oglašajo za takšna predavanja. V to svrhu treba je pismenega ali ustmenega zglasila pri društvenem vodstvu, ktero vsaki taki prošnji tem ložje ustreže, ker ima v to svrhu na razpolaganje posebno podporo od poljedelskega ministrstva.

e) Velikega pomena za pouk v hmeljarstvu je tudi hmeljski poskuševalni nasad, ktere ga si je preskrbelo društveno vodstvo. Ta nasad šteje 836 hmeljskih rastlin, ktere pripadajo 15 različnim vrstam.

Glavni namen poskuševalnega nasada je, po izkušnjah določiti, ktermi vrstam najbolj prija naše podnebje in naša zemlja. Za slučaj, da bi naš „golding“ začel pešati, ako bi obnemogel — ako bi ne doprinal več toliko in takšnega pridelka, kakor dosedaj, moramo biti pripravljeni z drugo vrsto hmelja, ktera bi nam ga zamogla nadomestiti.

V to svrhu se priredi vsako leto tudi razstava hmelja iz poskuševalnega nasada. Po teh skušnjah je prišlo društveno vodstvo do prepričanja, da bi v nadomestilo za naš pozni hmelj, kteri v resnici zelo peša, najbolje kazalo saditi belgijski hmelj „Aloster“ in zeleni hmelj iz Duba.

Predno pa se te dve vrsti priporočate v obče nasajanje, napravilo bode društveno vodstvo še večje poskuse le z navedenima vrstama in sicer tako, da bode za vsako vrsto priredilo posebno polje s 500 rastlinami. Tako

pridobljene skušnje se bodo potem razglasile. Za letos pride le Aloster na vrsto in je društveno vodstvo prosilo v ta namen za državno podporo. A žalibog, centralni odbor c. kr. kmetijske družbe, po kteri smo vposlali dotično prošnjo na ministerstvo, ni prošnje priporočil, češ, da je Aloster ena najslabših hmeljskih vrst. A centralni odbor nas ni razumel, saj se gre društvenemu vodstvu le za poskuse. Res je sicer, da je Aloster hmelj slabše vrste, a njegova zunanost, njegova fasona, je tako vabljiva da so nam ga priporočali posebno v nadomestilo za pozni hmelj vsi tuji trgovci, kteri so se udeležili razstave. Povodom razstave vrše se tudi raznovrstni poučni govori o hmeljarstvu. Na dan lanske razstave, to je bilo dne 15. 9. razgovarjali so se hmeljarji posebno o umetnem gnoju — njegovem nakupovanju in učinkovanju.

Pri razstavi hmelja so imeli obiskovalci tudi priliko videti naslikane hmeljske škodljivce, kteri so tudi danes tukaj na razpolaganje.

Končno bodi mi še dovoljeno omeniti najvažnejše prošnje, ktere je društveno vodstvo vložilo tekom minolega leta in sicer:

a) Dne 6. 6. na glavno ravnateljstvo Južne in državne železnice v svrhu znižane vožnje za hmeljske obiralce. Med tem ko je prva ugodila prošnji društvenega vodstva v celem obsegu, storila je to državna železnica le deloma. V to svrhu je bilo treba 2400 leg. listov, kteri so se razposlali na vse občine, iz katerih prihajajo tuji obiralci k nam.

b) Dne 12. 6. na poštno in brzojavno ravnateljstvo v Gradcu, da dovoli tudi zanaprej tako zvano „hmeljsko pošto“. Ta prošnja se je z odlokom z dne 20. 8. 1907 št. 63.179 ugodno rešila.

c) Dne 1. 10. 1907 pod št. 138 potom poljedelskega ministrstva na železniško ministrstvo v zadevi statističnih podatkov glede množine pridelanega hmelja na Sp. Štajerskem. Tej skromni želji hmeljarskega društva se vsled odloka poljedelskega ministrstva z dne 11. 2. 1908 št. 5418/166 ni ugodilo. Ves odlok je bil ponatisnjen v „Domovini“.

d) Dne 11. 11. 1907 na trgovsko in obrtno zbornico v Gradcu, da naj upliva na upravo državne železnice, da bode v glavni sezoni hmelja vedno na razpolaganje zadostno število velikih „Inl“ železniških vagonov ali lowry in sicer na postajah v Žalcu, Št. Petru in na Polzeli.

e) Končno naj še objavim, da se je dne 28. 1. t. l. napravila vloga na polj. ministerstvo v svrhu: 1. nameščenja hmeljskega konzulenta za alpske dežele s sedežem v Gradcu ali na Dunaju; 2. za nagrado za poskuševalno polje in

piral in zapiral žrelo polno — črk, oni je z lahkostno roko dvigal in spuščal utež, da bog varuj, tretji je kot čevlje brzohode imel ogromna kolesa ter zamišljeno sanjal o trenutku, ko mu nekoč v divji jezi zažare krvave oči in se kot besen pozoj zažene tje doli čez bavarsko ravan, da v eni sami uri predirja do 120 kilometrov. A tudi ti na gledalca rohneči zmaji so živeli po vzajemnem načelu, da vrana vrani ne izkoplje oči: jeden jim je skrbel za pijačo, drugi za luč, tretji za dober zrak . . . v tem kraljestvu železnih pozojev in lintvernov.

Največ privlačnosti pa je i za me vseboval paviljon za umetno obrt, zlasti oddelek za moderni antikvariat. Že izza srednjega veka je Norimberk izdelovalnica par excellence za svetovno znano „drobno blago“ — skoraj bi rekel „süho robo“. — Rimski pesnik je sicer mnenja, da „quieta non movere“, toda jaz mislim, da je recimo moderni

knjigovez ubral edino pravo pot, ko se je, mesto da stika za „izvirnimi platnicami“, vzel tje nazaj v ono dobo, ko Mozes, še „v svinjsko bil usnje vezan“ in okovan v železne oklepe.

Gozdno grobišče! Koli ljubka idila ter ob enem očividni dokaz, da se tudi „na tisto tiho domovanje, kjer mnogi spe nevzdržno spanje,“

dá utreti pot umetnosti, ki zopet najde pot do srca. Ona plehka modrost našega časa, ki hoče vse znivelirati in zuniformirati, slavi svoje trijumfe žal tudi po naših pokopališčih. Kakor škatlja Frankove kave zraven škatlje v prodajalnici vaškega kramarja tako se lepo po vrsti dviga grob ob grobu. Odrastli vkup, otroci vkup, nekristjani in obešenci vkup, da bi ne bilo za centimeter disharmonije. Kaj čudo, če se človek, ki si še ni ustvaril prepričanja, da tudi smrt ima svojo poezijo, zdrzne ob misli, da ga nekoč vtaknejo v enega izmed dolgočasnih predalov

na „njivi“ božji. — Dragocenih nagrobnikov in blestečih kolonad res da ne more imeti vsako pokopališče. A „njiva“ božja se da tudi kje v Zakotju z malimi stroški spremeniti v božji „vrt“. Zasadite le na grobišče po načelih dobrega okusa peščico primerne drevja, da bode tudi nad tistimi grobovi, „kjer križ ne kamen ne stoji“, spomladi dehtelo cvetje ter ptičica pela visoko pesen o vigredi in — kličočem „z bitja v birje presnavljanju“ v grobu!

V sanitetnem oddelku sem zamaknjen občudoval pridobitve na polju šolske higijene. Praktična uporabnost, zdravje, umetnost naj bodo vodilo arhitektu za šolske stavbe! Toda o tem ne bom pisal, ker mi v pero silijo preostre besede, ko hočeš nočeš pomislim na človečanstva naravnost nedostojne razmere, v kterih se še čestokrat vrši zgojevanje mladine, „naše nade“, po naših m-učilnicah.

Nekam trpka ironija se mi je zdela, da sta vojno in naučno ministerstvo to, s čimer se imata pokazati, razstavila v enem in istem paviljonu, kakor da bi topova krogla in recimo risarjev čopič bila najožja zaveznika.

Kakor v pravljici so mi zveneli stavki, ki sem nekoč čital Bellamyjev „Ogled iz leta 2000.“, ko ljudem ne bo več treba romati v oddaljeno koncertno dvorano, marveč bodo v domači udobnosti sedli k telefonu ter se naslajali ob zvokih razkošnega valčka ali vtožne arije ali čarobne simfonije, kakor bo jim ravno pri srcu. No, leta 2000. pač najbrž ne doživi nikdo iz med njih, ki so v „državnem“ paviljonu norimberške razstave leta 1906. imeli priložnost, slišati iz Monakova „telefoniški prenešeno“ opero.

Dalje sledi.

3. za ustanovitev takozvane „zimske poljedelske šole“ v Žalcu s posebnim ozirom na hmeljarstvo.

O rešitvi te prošnje bomo poročali drugokrat. Konec prihodnjic.

Politični pregled.

Domače dežele.

Baron Beck je po dolgih pogajanjih z vsemi strankami spregovoril v proračunskem odseku, pa prav tako po Beckovski; klanjal se je na desno in levo, mazal Čeha in Nemce z medom okrog ust, kar je pa povedal, je v resnici samo Nemcem na korist in Čehom in nam Slovanom na škodo. Pred vsem je konstatiral, da je sedanja nesigurnost na polju jezikovne prakse pri državnih oblastvih na Češkem (in kaj šele pri nas na Štajerskem in na Koroškem) tako velika, da je povzročila politično nevaren preokret, ki je že naravnost nevzdržljiv. Tem neznosnim, nedoločenim razmeram treba napraviti konec s tem, da se postavi jezikovno prakso na trdno, postavno podlago. Sedanje stanje je baje za obe stranki nozno (zakaj bi bilo za Nemce neznosno, saj vendar zanje ne veljajo več zakoni, katerim se smejo brez straha upirati). Posebno važen je ta-le odstavek Beckovega govora: „Vsekako so se stvari sedaj skrajno neprijetno zasukale in sicer, kakor bi se zdelo v prvi vrsti vsled postopanja posamičnih sodnih uradnikov, v resnici pa zato, ker je naše zakonodajstvo zaostalo za napredujočim razvojem pravnih in življenjskih razmer.“ To se lepo glasi in je splošno tudi res. Zakonodajstvo vseh narodov in časov je in bode vedno capljalo za dejanskimi razmerami in potrebami. V tem slučaju pa pomenijo te Beckove besede: Stremayerjeve jezikovne naredbe ne poznajo zaprtega nemškega ozemlja na Češkem; nemški šovinizem se je pa od Stremayerjeve dobe do danes tako lepo razvil, da bom jaz, baron Beck, predložil načrt jezikovnega zakona, po katerem bodo jednojezična, to se pravi, samonemška sodišča na Češkem priznana. — Ministerski predsednik je dejal tudi, da je vlada pripravila načrt jezikovnega zakona, katerega bode v kratkem predložila zbornici. Do te dobe zahteva premirje med Čehi in Nemci na temelju status quo ante. — Ta govor je Čeha vznemiril. Klofáč je v imenu čeških radikalcev napovedal vladi boj. Nemci s svoje strani so zopet trdili, da je baron Beck Čehom preveč obljubil, da pod status quo ante oni nikakor ne morejo razumeti veljavnosti Stremayerjevih jezikovnih uredb in dvojezičnosti vseh sodišč na Češkem, ampak pravico sodišč, da si sama določujejo svoj uradni jezik (to se pravi sedanje prakso nemških upornikov). Beck je zopet začel tolažiti in pregovarjati Čeha in posrečilo se mu je te „opozicionalce“ ukrotiti s tem, da jim je povedal, da gre predsednik nadsodišča v Pragi Wessely na dopust in se ne vrne več na svoje mesto. Za to skledico leče so Čehi prodali svojo opozicijo in bodo glasovali tudi za proračun pravosodnega ministerstva. Poraz Kramarjeve „pozitivne politike“ je popolen. — Posl. dr. Korošec je govoril o sodnih razmerah na Štajerskem in Koroškem ter je končno napovedal resolucijo, s katero se vlada poziva, naj ustanovi posebno nadsodišče v Ljubljani za Kranjsko, Spod. Štajersko in slovenski del Koroške. Ta oblika resolucije je planinske Nemce razburila. Začeli so se pogajati in so se naposled pogodili na to, da naj se v resoluciji delokrog nadsodišča v Ljubljani ne določi. Tudi ta, v tej obliki

brezpomembna resolucija je Markchlu in drugovom preveč. — Dr. Ploj je zahteval da naj se izvede rešitev jezikovnega vprašanja tudi v ostalih deželah in ne samo na Češkem ter predlaga, naj se prenese okrogno sodišče iz Rovinja v Pulj ali pa naj se osnuje posebno okrogno sodišče v Pulji.

Vlada predloži državnemu zboru štiri nujne predloge: o rekrutih, o po višanju rekrutov za domobranstvo, o podpori za družine nepremožnih rezervistov poklicanih na orožne vaje in o delokrogu ministerstva za javna dela. Nadalje bo stavil grof Sternberg nujen predlog o svoji volitvi v deželni zbor, Rusini nujni predlog o galiških deželnozborskih volitvah. To bo za teh par sej do Velike noči dovolj.

Slovenske novice.

Štajersko.

P. n. naročnike, katerim je potekla s 1. aprilom naročnina, prosimo, naj blagovolijo isto ponoviti.

Občni zbor političnega društva „Naprej“ se vrši dne 4. aprila 1908 ob 8. uri zvečer v čitalniških prostorih „Narodnega doma“ v Celju s sledečim sporedom: Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, volitev novega odbora, spremembe pravil in slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Koncert. V nedeljo 5. aprila koncertira v celjskem „Narodnem domu“ od 7. ure zvečer češki oddelek „Narodne godbe“. Ta oddelek je vsled svojega izbornega sviranja na dobrem glasu, pričakovati je tedaj velike udeležbe.

Celjski socialni demokratje so sedaj zapustili gostilno „pri zelenem travniku“ in se nastanili „pri jelenu“ na Graški cesti.

Bežigrad pri Celju je kupila „Hrv. poljedel. banka“, za 360.000 K. Posedstvo obsega 305 oralov. Zopet jedno nemško veleposestvo v okraju manj. Kakor se čuje, ima banka namen le jeden del razkosati in prodati.

Corrigendum. V zadnji številki nam je tiskarski škrat zakrivil majhno nezgodo: V uvodniku je pisano, da se je vršil protestni shod slov. dijaštva v Pragi 29. aprila in ne 29. marca. To napako so c. bralci gotovo sami popravili.

Slovincem v vzgled! Na Češkem se je že razprodalo v prid njihovi šolski matici nad pol milijona velikonočnih razglednic in še vedno prihaja toliko naročil, da jih jedva zmagujejo.

Vreme 1. aprila. Prvi spomladanski mesec nam je prinesel dež in sneg. Snežilo je po vsem Štajerskem in Kranjskem. „Slov. Narod“ poroča, da je v Ljubljani objednem — grmelo. Po poročilih iz Bavarskega je padlo tam toliko snega, da so morali ustaviti na 10 železnicah ves promet.

Št. Jurij ob juž. žel. Tukajšnji pevski zbor se pridno pripravlja na koncert, kojega priredi 12. aprila, s prijaznim sodelovanjem novega celjskega salonskega orkestra in g. E. Vargazona. Orkester bode podaval same izbrane, umetne komade, moški in mešani zbor pa najlepše in najnovejše kompozicije priznanih skladateljev.

Posebno bodi omenjen ljubki ženski zbor, s sopran-solom in spremljevanjem orkestra, odlomek po narodnih motivih komponirane nove operete g. dr. Josip Ipavica, kojega bode vodil skladatelj sam. S temi skromnimi vrsticami hočemo opozoriti vse ljubitelje naše mične glasbe, ter jih obenem vže sedaj va-

bimo, da nas posetijo v najobilnejšem številu tembolj, ker jim je izboren vžitek zagotovljen. Natančnejši spored priobčimo prihodnjič in po lepakih.

Iz Vranskega. Podružnica sv. Cirila in Metoda je priredila minulo nedeljo tretje predavanje v tem letu. Predaval je g. Anton Petriček, nadučitelj iz Žalca. Njegovo strokovnjaško predavanje o hmeljarstvu je bilo tako zanimivo, da je po enournem govoru na izrecno željo poslušalcev nadaljeval predavanje skoro celo uro. Hmeljarskemu društvu in gosp. Petričku našo iskreno zahvalo.

Šest državnih živinozdravniških mest se bo spopolnilo na Štajerskem in Primorskem.

„Šoštanjski Sokol“. Gdč. Jožica Delakorda iz Sv. Janža je nabrala v gostilni pri Štajnerju za šoštanjskega sokola 6 K 27 vin. in še sama darovala 3 K. Vrli narodnjakinji sokolska hvala.

Načelnikom šoštanjskega okr. zastopa je izvoljen pl. Adamovič, namestnikom Jože Skaza, župan v Velenju. (V gostilni nekega Skaze v Velenju se nabira za „Schulverein.“) V odboru so 3 Slovenci in 2 Nemci. Narodnjaštvo g. Skaze in župniku Cizeju moramo le častitati.

V Slovenjgradu so dne 1. aprila v farni cerkvi neznani zlikovci izpraznili cerkvene nabiralnike. Ker so jih pred kratkim spraznili, so ujeli uzmoviči le nekaj malo denarja.

Savinske in šaleške jame ter votline bo preiskaval in meril na naročilo železniškega ministerstva gosp. And. Perko v Ljubljani.

Volitve v konjiški okrajni zastop. V skupini veleposestva je volilo izmed 19 volilnih opravičencev 12. Kakor piše graška „Tagespost“, sta volila tudi 2 slov. veleposestnika složno z Nemci. Sedaj se pa Nemci sami med seboj tepejo. Konjiški tržani so razžaljeni, da ni izvoljen v veleposestniški kuriji noben tržan. Zato hočejo sestavo novega zastopa preprečiti na ta način, da ne bodo volili svojih 7 zastopnikov. — Kmečke občine so volile slovenske može. O volitvi v kmečki skupini še izpregovorimo.

Deželni šolski svet je sklenil v svoji seji dne 26. marca t. l. ustanoviti enorazredno mešano javno ljudsko šolo v Škalskih Cirkovcih. Nastavljen je bil kot definitivni učitelj pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža g. Károl Pinterič, in g. Domicijan Serajnik sedaj nadučitelj na Črni gori pri Ptujju je na svojo prošnjo umirovljen.

Iz Trbovelj. Pred par dnevi so zaprli tri mlade rudarje, ki so v pijanosti razrezali leseno razpelo — kose potem kuhali v loncu in nazadnje še posamezne dele cvrli na ražnju. Vzroka tej podivjanosti je iskati v prvi vrsti v pijanosti, v drugi vrsti v domači vzgoji in prepuščenju otrok samim sebi, ko stopijo iz šole. Taki otroci se klatijo potem par let brez opravka okrog, predno dobijo službo pri premogokopu. Kako se pa tak otrok lahko v enem letu pohujša — akoravno je bil preje najpridnejši in najboljši v šoli — to vé samo tisti, ki pozna socialno življenje od vseh vetrov zbranih dvomljivih elementov med delavstvom. Ali bi se ne dalo tudi tukaj nekaj napraviti v oskrbo teh žrtev razmer?

Sliko g. Mih. Vošnjaka, očeta slov. posojilništva, izdeluje v Gorici znani nadarjeni akademični slikar g. Grohar.

V Slovenski Bistrici so se vršile minulo soboto ekskurzije v zvezi s hospitacijo; prisotnih je bilo 56 učiteljev, oziroma učiteljev. Poleg učiteljskega slovenjebistriškega okraja je prihitelo precej tovarišic in tovarišev tudi

iz sosednega mariborskega okraja; šentlenarški okraj je zastopala trojica od Sv. Trojice. Prvo ekskurzijo je vodil g. Oroslav Železnik od Sv. Venčeslaja. V smislu nazornega pouka je razkazoval učencem višje stopinje, ki so bili tokrat prvič v Slovenski Bistrici, važnejše naprave v mestu, vojašnice, trgovine, poštni urad, sodnijo in davkarijo in konečno cesarjev spomenik pred šolo, kjer so učenci prav lepo zapeli cesarsko pesem.

Za tem se je vršila druga ekskurzija, ki jo je prav spretno vodil gosp. Anton Špan. Obravnaval je z učenci 3. šolskega leta slovenjebistriške šole ob potoku za gradom prve geografične pojme. Učenci in hospitanti so z zanimanjem sledili njegovim izvajanjem; vladalo je razpoloženje, kakoršno bi naj bilo pri vsakem izvenšolskem poskusu. Splošno je bilo mnenje, da je bila ta ekskurzija izmed vseh dosedanjih najboljša. Nastop g. Špana pa je tudi pričal o pristrnem razmerju med njim in njegovimi učenci, kar obenem dokazuje, kako neosnovani so vsi zlobni napadi nanj v nemških listih.

Debata o ekskurzijah je bila zelo živahna, kar znači, da se učiteljstvo mariborskega glavarstva s posebno vnemo bavi s tem aktualnim vprašanjem. Ker je bil okrajni šolski nadzornik g. Schmoranzler zadržan, ga je zastopal g. ravnatelj M. Nerat iz Maribora.

Nov hotel v Slov. Bistrici. Vzlic vsem intrigam raznih Jagoditschev, ki so z vednimi šikanami hoteli preprečiti stavbo posojilniškega poslopja, a so tako žalostno pogoreli, se bo v kratkem otvoril nov, moderno urejen hotel, ki je bil za Slov. Bistrico že nujno potreben. Ponosna stavba na najživahnejšem prostoru mesta bo še poznim rodovom pričala o podjetnosti in agilnosti sedanjega posojilniškega načelstva. Ravnateljstvo je prejelo že več ponudb priznanih gostilničarjev in je torej upanje, da bo uprava v dobrih rokah. Obširnejše še hočemo poročati ob otvoritvi, danes naj omenimo samo še nekoliko o napisu na pročelju poslopja.

Prav umestno je ukrenila Posojilnica, da se je odločila za hotel; o tem že pričajo izbruhi nasprotnikov, ki se vsled tega sklepa kar pené same jeze. Že zdaj jih obhaja strah in groza, ker bodo nemški tujci zahajali v nov hotel, ki bo v slovenskih rokah. Čudno, da nemških gostilničarjev ni prav nič strah pred slovenskimi kmeti. Prvotno je bilo določeno ime „Avstrija“ ali „Evropa“, kar bi oboje bilo primerno. Manje prikladno je vsekakor ime „Brandner“; tako se je zval svoj čas nek nemški oskrbnik, ki živi še sedaj če se ne motimo na Dunaju. V slovenskih krogih je vzbudila ta vest opravičeno začudenje. Nadejamo se, da bodo kompetentni činitelji to uvaževali ter se odločili za eno izmed prvotnih imen. — Solidna postrežba, dobra kuhinja in klet pa je dandanes za vsakega gosta bodisi tujca ali domačina najbolj privlačna sila!

Iz Hajdine pri Ptujju. V nedeljo, dne 5. aprila bo predaval gosp. živinozdravnik za ptujski okraj Viljem Fran ob 3. uri popoldne v Grabarjevi gostilni o nalezljivih boleznih pri svinjah in goveji živini s posebnim ozirom na bolezni pri govejih spolovilih in na rdečico pri svinjah. Razpravljal bode tudi o cepljenju proti rdečici. Gospodarji in gospodinje, ki imate opraviti s svinjsko rejo, ste pristrčno vabljeni.

Odbor kmeč. bralnega društva. — Novi občinski volilni red za vojvodino Štajersko stopi z današnjim dnem v veljavo. Kakor znano, predpisuje tajno volitev po glasovnicah. Tozadevni § 23 se glasi: Vsak volilec

odda ob jednom z legitimacijo glasovnice, na kateri so zapisana imena onih mož, kateri bi naj prevzeli po njegovi želji odborniška in namestniška mesta; sme jih pa zapisati le toliko, kolikor odborniških in namestniških mest šteje v olilčev volilni razred. Veljavne so pa samo one glasovnice, katere je izdal občinski urad in nosijo uradni občinski pečat; vse druge so neveljavne. Ako kdo glasovnico zgubi ali je dotična nerabljava, jo dobi pred volitvo v obč. uradu in med volitvo celo pri volilni komisiji. Predsednik prečita z legitimacije glasno ime volilca, prevzame od volilca zloženo glasovnico in jo vrže v posodo za glasovnice.

— Slovenska kmetijska šola na Spodnjem Štajerskem še ne bo tako kmalu otvorjena. Zvedeli smo iz Št. Jurja, da daje dežela Pisančevu veleposestvo za eno leto v najem — torej pred l. 1910 še ni misliti na slovensko kmetijsko šolo na Spod. Štajerskem. Tako upoštevajo v Gradcu slovenske in pa tako nujne potrebe kakor je kmetijska šola!

— Nemškutarski zmagi pri obč. volitvah. Pri Sv. Trojici v Halozah so zmagali pri obč. volitvah zadnji torek zopet štajercijanci in ptujski mesčani, ki imajo tam vinograde. — Tudi na Podovi so zmagali, kakor poročajo nemški listi z velikim veseljem štajercijanci. K zmagi jim je še pomagal nepremišljen korak nekega slovenskega obč. odbornika, ki je brzojavno zahteval v imenu obč. odbora pri dež. odboru revizijo obč. blagajne. Odbor je na to poslal komisarja Štepančiča na Podovo kateri je našel obč. blagajno v redu. Seveda je to služilo štajercijancem v agitacijo, dotičnik pa bo se moral še pred sodnijo zagovarjati. Proti štajercijanstvu, ki se po nekod na Zg. Dravskem polju zelo razširja, bo treba resno nastopiti.

— Iz Ptuj. Koncert mariborskega „Slov. trg. društva“ v Ptuj dne 29. marca t. l. sd je dobro obnesel. Godbene točke so pod spretnim vodstvom gosp. kapelnika izvrstno uspele. Naravnost očarujoči so bili nekateri komadi, katere je orkester proizvajal z globokim sočustvovanjem. Tudi moški zbor je častno rešil svojo nalogo, saj ga je vodila spretna taktirka gospa D. Zupančiča. Obilo smeha so zbudile komični dvospevi. — Vsa čast zavednim Mariborčanom, ki so se v tolikem številu udeležili koncerta. Pač pa smo pogrešali marsikaterega domačina, katerega narodna dolžnost bi bila posetiti ta zanimivi večer.

— Iz Ljutomera. V spomin 60-letnega vladanja našega presvitlega cesarja Franc Jožefa I. ustanovilo se je „Veteransko društvo za Ljutomer in ljutomersko okolico“. Kdor ima količkaj veselja do tega patrijotičnega društva, naj pristopi čim preje, ker je potem vsa uprava ložja in pride vse ceneje, če se oskrbi v večji množini. Svoj pristop naj naznani vsak načelniku g. Alojzu Rajhu starejemu, tržanu v Ljutomeru. — Prosiljo pa se tem potem vsi rodoljubi, posebej še ljutomerski domorodci in Prleki za krepko podporo, kajti vsak začetek je težak. Vrlo naprej! Odbor.

— Iz Ljutomera. „Čitalnica“ v Ljutomeru je spremenila svojo knjižnico v ljudsko knjižnico. Vsi, ki ste vneti za napredek in višjo izobrazbo, vsi, ki radi čitate, izposojajte si marljivo ugajajoče vam knjige. Ker pa knjižnica ne bode zamogla vsem zahtevam popolnoma ustrezati, prosi „Čitalnica“ prav krepko podporo od strani vseh rodoljubov, posebej pa še od bližnjih prileških Maropoljancev. Vsak dar, bodi si v knjigah ali denarju bode hvaležno sprejet. Krepko naprej!

— V okolici Celje se strahovito množijo spolne bolezni, vzlasti najhujša bolezen (sifilis). Sanitarna oblastva storijo vse, kar je mogoče. vendar je v tako tajnih zadevah dostikrat zdravniška intervencija nemogoča ali pa pride prepozno. Zatorej pozor!!

— Za neugodni izid volitev v šoštanjski okrajni zastop sta po mnenju „Slov. Gosp.“ seveda odgovorna „Domovina“ in „Narodni list“. Zlasti so bili baje „podli“ naši napadi. Čudno se nam zdi, da g. župan ne more prenesti malo ostrejših, a stvarno docela opravičenih kritike. Kdor se javnosti boji, naj v javnost ne tišči temveč naj varje prosto po Levstiku povedano „dom in babo“. Da bi bili pa opravičeni vse drugače pisati, nam kažejo naslednji stavki „Slov. Gosp.“: „Kjer je močna nemškutarska stranka, tam se mora priti med slovenskima strankama do kompromisa, če je še včas tako težavno najti pravega ključa, Kdor se ne ravna po teh načelih (kakor tega ni storil g. Skasa) ne dela kot ud stranke temveč goni osebno politiko kakor se je to zgodilo pri teh volitvah (v šoštanjski okrajni zastop). Mi moramo obžalovati gosp. župana Skasa, da je šel nemškutarjem na limanice...“ In na drugem mestu piše list: „ker nekateri (g. Skasa) tirajo preveč osebno politiko.“ In: „Lepo število let ni bilo nobenega nemškutarja v okrajnem zastopu; je li bilo treba sedaj voliti v odbor kar dva?“ Torej vidite, g. Skasa, kako spričevalo vam je dala lastna stranka? Nam je stališče Km. zv., ki ga je tu zavzela, simpatično, posebej še, ker želimo, da bi se stranka v nevarnih slučajih tudi dosledno po tem ravnala in trdno ovezala v tem oziru svoje pristaše, da bi se ne godili več taki sramotni kompromisoli kakor svoj čas v Brežicah. K omenjeni obsodbi, katero je izrekel „Sl. G.“ nad g. Skasom, nimamo mi sicer ničesar dostavljati. Z g. Skasom smo obračunali.

— Deželni šolski svet je razposlal vsled grozne nesreče v jedni clevelandski šoli vsem okrajnim šolsk. svetom naredbo, ki jih spominja na vse stavbne in požarnobrambne predpise ter ukazuje, da se morajo otroci navaditi, da na gotovo znamenje zapuste v redu šolsko poslopje.

— „Ogorčenje“ nad Plojem na shodu pri Veliki Nedelji nam je še le zdaj prav umljivo, ko zvemo, da so plačali duhovniki zavednim volilcem 50 litrov vina! Tako rešuje „Kmečka zveza“ naše ljudstvo.

— Zdravila so se z novo takso znatno podražila in sicer je dražjih 194 zdravil.

— Razstava turističnega društva „Adrija“ se je otvorila v sredo dopoldne v Gradcu in bo trajala do 7. aprila. Razstavljenih je zlasti mnogo izdelkov dalmatinske domače industrije.

— Zahvala. Dne 31. sušca se je sešla družba narodnih gospa, gospodičin in gospodov iz Teharja, Št. Jurja ob Juž. žal. iz Maribora v Rušah ter darovala za „Ruško koč“ 15 kron. Podpisano društvo izreka za ta dar prisrčno zahvalo ter pošilja cenjenim darovalkam in darovalcem iskrene planske pozdrave. Podravska podružnica slov. planinskega društva v Rušah, 3. malega travna 1908.

Davorin Lesjak, tač. predsednik.

— Proračun mariborskega okr. zastopa za leto 1908 obsega vseh izdatkov 139.002 K, primankljaj znaša 67.110 K. Pobirala se bo 16 odstotna okr. doklada. Okrajni zastop daruje v spomin 60 letnice cesarjevega vladanja društva za mladinsko oskrbo v mariborskem okraju 15.000 K v 3 letnih obrokih.

— Dragonec zginit. V noči od 30. do 31. marca je ušel iz mariborske vojašnice dravec Josip Mairleitner ter se še ni vrnil. Njegovo sabljo so našli naslednjega dne na dvorišču neke hiše.

— Rešilni voz si je nabavila mariborska požarna bramba. S tem je odpomagano v tako velikem mestu kakor je danes že Maribor, davni potrebi.

— „Slov. Gospodar“ piše v večrašnji številki tako ginljivo govoreč o „Kmečki zvezi“: „Na pot psovanja, laganja in osebnih napadov ne bomo sledili liberalcem nepoštenjakom“. Čemu pa moramo potem neprestano zavračati vaše laži in psovke? Čemu imenujete **takoj v tem stavku naprednjake nepoštenjake?** O mi vemo, da to ni mišljenje kmečkega ljudstva pač pa vlada ta olika in izobraženost v farovžih. In tej gonji za posurovanjem našega ljudstva velja naš boj.

— Železn. nezgoda v Sterntalu. Kakor smo poročali lansko leto, je skočil stroj 12. septembra ponočni brzovlak iz Ptuja na Pragersko v Sterntalu s tira, ker tračnice niso bile dobro premaknjene. Žel. uslužbenca Osojnik in Sattler sta prišla vsled tega pred ptujsko sodišče in bila tam oproščena; Osojnik je bil že preveč utrujen in ni dobro pazil. Sattler pa se je zanašal na Osojnika. Državno pravdnistvo se ni zadovoljilo z oproščenjem in je tožilo dalje. V sredo se je vršila v Mariboru vzklicna obravnava, pri kateri sta bila oba obsojena na 48 ur zapora z enim postom.

— Lueger — Schulverein — in „kranjski narod“. Dunajska mestna občina je darovala letos poleg običajnega letnega darila 5000 K še posebej 10.000 K nemškemu „Schulvereinu“. Minul torek se je vozil župan Lueger (katere je svoj čas daroval tudi za nemško šolo v Hrastniku svoj donesek) mimo Ljubljane in tam ga pozdravi deželni glavar Šuklje in naglašja visoko spoštovanje, ki ga goji narod na Kranjskem (bolje poslanci „Slov. lj. stranke“ in „Km. zveze“) pred dr. Luegerjem. Tudi znak časa in dobe, ko nam gospodarijo klerikalci! — Na drugi stran pa molednje in berači ista dunajska mestna občina na hrvaškem Rabu pri Dalmaciji za zemljišče, na katerem misli postaviti nekako zdravilišče za mestne uradnike. Dobrodušni Hrvati se bodo dali pogovoriti in bodo dali zemljišče zastoj. — Značilno je tudi, da stoji „Slovenec“ nemškonačionalni dunajski župan višje, „desetkrat višje“ ko slovenski župan Hribar v Ljubljani.

— Osrednjo pisarno na Dunaju za nemško napadalno delo v celi Avstriji so si ustvarili Nemci. Hočejo to delo enotno organizirati, predvsem pa se ukvarjati z naseljevanjem Nemcev po slovanskih deželah.

— V Gornjem gradu se godijo čudne stvari. Po temnih hodnikih čestitljive grajščine odmevajo sedaj prav pogosto trdi koraki ljubljanskih kanonikov; njihovi resni obrazi pričajo, da jim je „božja previdnost“ naložila sitno delo na njihove rame. Bo pa menda le res, kar se govori po trgu, da je namreč knez in škof Anton postavljen pod kuratelo ljubljanskega stolnega kapitlja. Vederemo!

— Kako je to? Po božjih in cerkvenih postavah je prepovedano ob nedeljah in praznikih opravljati hlapčevska dela. Teh postav pa ne poznajo pri gornjegrajski grajščini, kajti tamkaj redno vsako nedeljo in praznik rešujejo zavoženo škofovo gospodarstvo. To je pa tako trdo hlapčevsko delo, da mn ga ni zlepa para.

— „Roblek se pere“. Pod tem naslovom se „Slov. Gosp.“ v svoji številki od 2. t. m. kakor se za tega poštenjaka spodobi, že zopet laže. S svojo posvečeno roko je napisal njegov urednik o nagodbi z Ogrsko: „Toda iz Ogrske se že od nekdaj uvaža živina carine prosta, dokler ne bodo naši živinoreci v stauu zalagati tudi velika mesta s svojo živino“. (K temu odgovarjamo, da bode ves srbski uvoz konsumiran na Dunaju in v Budimpešti, kateri dve mesti sta si ga že pogodbeno s srbskimi liferanti zavarovali. Čemu se torej še nadalje blamirate, g. doktor? Bi li ne bilo lepše molčati? In pa ta vaš argument je tudi moder: ker se je že od nekdaj uvažala živina iz Ogrske prosta vsake carine, naj se to godi že za naprej! To je ravno tako, kakor bi kdo rekel, ker so nas od nekdaj v šolah in uradih ponemčevali, naj nas tudi še naprej. Ker so nas gospodarsko močnejši Nemci od nekdaj izkoriščali in nam trgali last in imetje iz rok, naj to delajo še naprej! Lepa logika, vredna poslanca kmečke zveze!)

Nadalje piše Gospodar: „A Ogrska je ravno v zadnji nagodbi zato dovolila drugod velevažne protikoncesije, zlasti na veterinarjem polju“; (ali se morda izvažajo naša živina na Ogrsko? Saj gori pravite da naši živinorejci niti naših velikih mest ne morejo z domačo živino preskrbeti, kaj torej farbate svoje nerazsodne bralce z besedami, katerih ne razumejo.) „za pravico, katero ima Ogrska že od nekdaj, smo v novi nagodbi dosegli še razne druge pridobitve, ki so itak znane, zlasti na finančnem polju“. Ne gospod doktor, te pridobitve, zlasti one na finančnem polju niso znane, zato Vas pozivljamo, da je navedete, sicer je vse Vaše govoričenje navadno prazno blebetanje in farbanje nevednežev. Pridobitve na finančnem polju! Ta je lepa, kakor bi bili Vaši volilci sami kapitalisti, ki nalagajo svoj denar na Ogrskem. Sicer Vam bomo pa o teh pridobitvah na finančnem polju povedali še nekaj z besedami Vašega klubovega kolege dr. Žitnika, ki je precej obširno govoril v parlamentu o teh „finančnih pridobitvah“. Ne, predrznejše se šlovek ne more lagati, kakor se Sl. G. laže v tem člančku. To je res lepo katolištvo; ali je to le neumnost?

O pooblastilnem zakonu smo Vam g. doktor, povedali zadnje svoje mnenje in dokazali, da Vaš list laže in zavija, to ponavljamo tudi danes.

„Slov. Gospodar“ poroča, da se je v odbor novega klerikalnega Caf-Bohanec-Bratuškovega političnega društva za ormoški okraj izvolil tudi neki I. Munda iz Jastrebec. V „Nar. lista“ pa izjavljajo Jastrebčani, da v Jastrebcih nobenega Munda ni in protestirajo, da bi „Slov. Gosp.“ sramotil Jastrebce s klerikalci! Kaj hočete, list si mora biti dosleden!

— Pisarna ptujskega okrajnega zastopa je nameščena sedaj v starem rotovžu.

— V Ivanjkovcih je bilo na shodu po poročilu „Slov. Gosp.“ le 20 ljudi. Zapomnite si to in vrlo agitirajte za napredno časopisje! Ven z brezčastnimi lažnjivci!

— Drobne novice. V Vogričevcih pri Ljutomeru je zasulo pri snaženju Krampergarjevega vodnjaka mladeniča Klemenčiča. — Častnim občanom je izvolila občina Šentovec pri Slov. Bistrici g. Petra Novaka, gostilničarja v Sl. Bistrici.

Kupujte narodni kolek!

Kranjsko.

— Pogreb g. Viljema Polaka v Tržiču se je izvršil nad vse sijajno ob velikanski udeležbi ljudstva vseh slojev. Svoje zastopnike je poslalo mesto Ljubljana, Ciril-Metodova družba, mesti Kranj in Radovljica. Udeležil se je pogreba tudi tržiški nemški obč. svet. Nagrobni govor je župnik Špendal prepovedal. Lahko si je misliti, zakaj. Naši klerikalci so si pač dosledni!

— Otrok zgorel. V Gorjuši pri Bledu je zgorela 4letna hči zakonskih Kovačič. P. išla je preblizu ognja, ki ga je napravila mati za hišo.

— Poštarjem v Tržiču bo imenovan Slovenec g. Zadnik.

Gospodarstvo.

Proti drevesnim gosencam, katere našemu sadnemu drevju toliko škode narede, borimo se že leta in leta in z najrazličnejšimi manj ali več uspešnimi sredstvi. V najnovejšem času posrečilo se je nekemu inozemskemu sadjerejcu vsled lastnihkušenj na svojem drevju iznajti prav praktično leščerbo, s katero moremo prav uspešno vničevati to nam toliko škodljivo golen.

Zelo važno bi bilo, da bi se vničevanje gosenic tudi pri nas prav resno gojilo.

Najboljši čas za vničevanje gosenic in ličink je proti koncu aprila in v začetku maja.

Leščerbo za vničevanje gosenic prodaja trgovina z železino „Merkur“ P. Majdič v Celju, komad po K 1'30.

Svetovne vesti.

— Velika poneverjenja so odkrili v bulgarskem vojaškem ministerstvu. Za Stambulove vlade so se namreč dale odločujoče osebe podkupiti in so naročile pri francoskih tvornicah topove in vojaške obleke slabše vrste. Stvar se bo razjasnila pred sodnijo.

— Nadomestne obč. volitve na Dunaju so z volitvami v okr. občinske zastope v ponedeljek končale. Pri slednjih so zmagali naprednjaki v I. in IX. okraju.

— Roka kralja Manuela portugalskega nikakor noče ozdraviti. Sedaj se širijo vesti, da je bila krogla, od katere je dobil rano, zastrupljena.

— Iz Carigrada poročajo, da se je izvršil poulični boj med Armenci in Turki v mestu Van v Mali Aziji. Ubitih je bilo prej 30 oseb kakor je preprečilo vojaštvo nadaljno klanje. Sodi se, da podpihuje vstaško gibanje med Armenci Rusija.

— Zaprli so v Bosni srbskega župnika Prokopiča v Banjaluki na povelje vojaškega sodišča. Dolžijo ga, da širi „velesrbsko“ propagando. To je nov nasilni čin proti bosanskim Srbom. Ako vlada misli, da si bo s tem prebivalstvo pomirila, se zelo moti.

— Raul je v tržiški cerkvi Sv. Justa nek blazen človek duhovnika Marziča zelo težko. Sunil ga je z nožem v trebuh.

Izkaz posredovalnice Slov. trgovskega društva v Celju.

V službo se sprejme: 2 poslovodja mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 1 potnik, 8 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 2 prodajalke mešane stroke, 2 učenca.

Službo iščejo: 1 knjigovodja, 3 poslovodje mešane stroke, 6 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 prodajalke.

Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Franjo Gnilšak

pri Sv. Barbari v Halozah

naznanja, da ima več tisoč

ključcecev riparie portalis

naprodaj. — Cena po dogovoru.

217 2-2

Listnica uredništva.

Ormož: Prisrčna hvala. Vse drugo v ponedeljek. Pozdrave in priporočila! Maribor: Dopis predolg — za danes nemogoče, Pride torej prihodnji petek na vrsto.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani in slovenskega trgovskega društva v Celju. V službo se sprejmejo: 3 poslovodji za na deželo, 4 knjigovodji in korespondenti, 1 potnik, 1 kontorist, 6 pomočn. mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 2 kontoristinj, 1 blagajničarka, 3 prodajalke, 6 učencev.

Službe iščejo: 4 kontoristi, 3 knjigovodje, 18 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov špecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 3 pomočniki železninarske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 12 kontoristinj, 6 blagajničark, 5 prodajalk, 1 učenka.

Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Malo lepo posestvo

pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah tik farne cerkve, ter posebno prikladno za penzioniste se prodaja

pod ugodnimi pogoji. Posestvo ima novo hišo s tremi lepimi slikanimi sobami in drugo pritliklo, gospodarsko poslopje, kuhinjski vrt, tri male sadovnike, njivo in travnik. Lastnik: Anton Kocuvan, trgovec v Šoštanju. 223 3-1

Več 1000 komadov

šamotne opeke

„Feuerfeste Ziegeln“

se dobi po nizki ceni v prejšnji porcelan tovarni na Vranskem p. Celju. 213 3-3

Sprejme se takoj v izdelovanju cementnih izdelkov, kakor opeke, korit, podstavkov itd. dobro izurjeni

delavec

za neke novo ustanovljeno podjetje na Kranjskem.

Naslov pove upravništvo Domovine. 215 3-3

Trgovci! Krošnjarji! Sejmarji!

Nedvomno najceneje kupujete pri A. Grünspannu na Dunaju II. Stephaniestr. 18;

tam so zmiraj naprodaj novosti v galanterijskem, Nürnberškem in papirnem blagu, največja zaloga dopisnic na Dunaju. Najnovejša privlačna novost je moja popolnoma urejena mapa za pisalne potrebščine. Cenik zastonj in 156 franko. 6-5

Služba občinskega sluge

v Framu je takoj za nastopiti. — Prosilci, ki morajo biti oženjeni, morajo znati pisati in brati, se naj oglasijo pisмено pri občinskem uradu v Framu. 222 2-1

Naprodaj

je zaradi družinskih razmer v sredi trga Sevnice lepa

hiša z gostilno in mesarijo

ki obsega 5 sob, 2 kleti in hlev za 10 konjev. Pri hiši leži lep rodovitni vrt. Cena 12.000 K; ako prevzame kupec še njive in travnike, potem je cena višja. — Polovica plača kupec takoj pri sklepu pogodbe. Naslov pove upravništvo „Domovine“. 225 1

Edina slovenska puškarska tvrdka

Ludvik Borovnik

v Borovljah na Koroškem.

Najboljša delavnica za temeljito popravo lovskih pušk, za izdelovanje novih vložnih cevi za kroglice in drobni svinec, za nasajanje novih kopit. Dela po najnižjih cenah! Kdor si želi nabaviti novo, zanesljivo in ceno puško, naj zahteva najnovejši slovenski cenik, kateri se brezplačno dopošlje.

Velika zaloga raznovrstnih revolverjev od 7 K naprej. 216 50-1

Vila Krisper

poleg sv. Jožefa pri Celju

je na prodaj

iz proste roke. — Ponudbe sprejema in pojasnila daje

212 3-2

dr. Mirko Grasse li, Ljubljana.

Salame fine ogrske gld. 1'75; iz gnjati zelo priljubljene gld. 1'30, dunajske 86 kr. bolj fine gld. 1'15 za kilo

Gnjat a la Praga 1 gld. brez kosti 1'20 pleče brez kosti 95 kr. suho meso 86 kr. slanina 88 kr. glavina fina 50 kr. za kilo.

— Fine kranjske klobase, vel. ena 20 kr.

Slivovka brinjevec, gld. 1'20 liter pošilja s poštnim povzajem od 5 kil naprej. 8 5-3

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Ustanovljena leta 1885. Mnogo priznanj o poslanem blagu. — Kupujem p a vedno

brinjevo olje.

SUKNA

in modno blago za obleke priporoča tirma

R. Kocian

tvornica za sukno

v Humpolcu

na Češkem.

Tvorniške cene. { Vzorci franko.

155 26-16

Milan Hočevar — Celje

Glavni trg št. 10

Priporoča za nakup bližajočih se velikonočnih praznikov:

popolnoma sveže in prve kakovosti rožine, civebe, grozdjčice, mandelne, pignole, lešnike, fige, rožiče, bosanske češplje, arancine, citronado, čokolade, strd, maslo, pristno svinjako mast, pšenično moko vseh števil, izvrsten čaj, rum, konjak, slivovko, vinsko žganje, brinjevec in vse druge vrste žganja.

Vse vrste vrtnega in poljskega semena, rafije, galice žvepla, bartelnovo klajno apno, kakor tudi vse vrste cerkvenih sveč, kadilo in oljčno olje Rogaško in Radajsko kisel vodo in tudi vse druge mineralne vode.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo in marljivega sprejme takoj

Zvezna tiskarna v Celju.

GOSPE!

Štedenje časa in perila pomenja prihranjenje denarja, in to zamorete doseči, ako si naročite

perilni stroj

pri

tvrdki „MERKUR“, P. Majdič, Celje.

Pojasnili in ceniki zastonj. Stroji so v Celju v več hišah v popolno zadovoljnost v rabi. 218 1

Šivalni stroji zanesljivo najboljše vrste po najnižjih cenah.

IGNAC BOŽIČ

krojač v Mariboru v dr. Rosinovi hiši, Tegetthoffova ulica št. 16.

se priporoča slavnemu občinstvu za 226 3-1

izdelovanje usakourstnih oblek
za gospode in otroke! Postrežba točna, cene nizke.

Učenca

zdravega in krepkega sprejme takoj

Martin Grilec

kovaški mojster v Celju.

202 3-3

1-9
V Ameriko in Kanado

je najsložnejše in najbolj gotovo potovanje s

Kunard-progo

Najbližji odhodi iz Trsta: Pannonia 14. aprila 1908. Carpathia 28. aprila 1908. Ultonija 5. maja 1908. Iz Liverpoola: Lusitania (največji in najkrasnejši parnik sveta) dne 25./4., in 16./5. Mauretania dne 11./4. 2./5. in 23./5.

Pojasnila in vozni listki se dobe pri Andreju Odlasku, Ljubljana, Stenčkova ulica št. 25, poleg carine Srca Jezusovega.

Kunce Velikane

belgijske velikanske, francoske ovnovske kunce in križanje teh pasem, od premiranih, ne pod 6 kg težkih plemenitih staršev prodaja najceneje

Rudolf Löwy 208 5-4

reja kuncev v Središču na Štajerskem. — Za odgovor se naj priloži znamka.

SINGER jeve

šivalne stroje

kupujte samo v naših trgovinah, katere lahko vse spoznate na tem znamenju.

190 5-2

Ne dajte se zapeljati po naznanilih katere nameravajo z namigavanjem na ime **SINGER** prodajati obrabljene stroje ali pa drugod izdelane stroje, ker mi ne oddajemo svojih strojev na prekupevalce ampak jih prodajamo naravnost občinstvu.

SINGER Co.

Delniška družba za šivalne stroje

Celje, Kolodvorska ulica 8.

IVAN RAVNIKAR, CELJE

priporoča svojo dobro založeno zalogo špecerijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firneža, karboleja, ter vseh vrst lakov. Kupuje in prodaja deželne pridelke. Zaloga najfinjšega čaja, ruma, 183 zdravilnega konjaka in zdravilnega vina vseh vrst. 4 Vsako konkurenco vzdržujočo kavo, surovo, kakor dvakrat na teden sveže žgano. — Za postni čas priporočam zlasti sveži sir, sardine, ruse in morske postrve na olju in na sveže, suho in namočeno polenovko (Stockfisch).

Za spomlad imam v zalogi razno vrtno in poljsko seme preiskano od c. kr. kmetijske družbe. — Poštna naročila se točno izvrše.

NA DEBELO!

NA DROBNO!

Za neveste in ženine poročni prstani in druga ženitovanska darila.

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

Velikanska zaloga ur, prstanov, uhanov, veržic i. t. d. Velika izber očal ter optičnih predmetov.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled stotine zahvalnih in priznanih pisem.

Naročite cenike katere razpošiljam zastoj in poštne preste.

Točna postrežba! Nizke cene!

10 13-6

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KYEDER žalec v Savinski dolini, Štajersko.

13 130-34

Gospoda moja

prijetna dolžnost me veže Vam poročati, da ima sedaj R. Stermecki v Celju najmoderneje kravate in najboljše srajce in ovratnike kakor tudi drugo perilo. — Poštne pošiljke točno in natančno.

16 47-13

Traverze železo za vezi, najboljše vrste cement, cevi iz kamenščine, strešna lepenka in sploh vse stavbinske potrebščine.

Mrežnate ograje

za vrtove in v razne svrhe, trnjeva žica.

Sesalke, vodovodne cevi in vse priprave za vodovodne naprave.

Plugi, brane, drevesne žage, škarje za trte, poljedeljsko orodje in najboljše stroji.

Še je čas za spomladno gnojenje z umetnim gnojem. Kdor rabi

Tomaževo žlindro,

221 1

naj gnoji tudi s

kajnitom ali kalijevo soljo.

Umetna gnojila vseh vrst, zajamčene kakovosti prodaja po najnižjih cenah in daje pojasnila ter pošilja poučne spise zastoj

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

MARIBOR! MARIBOR!

M. BERDAJS

najstarejša trgovina s semeni
priporoča svojo veliko zalogo raznih vrst
deteljnega, travnega, vrtnarskega in gozdnega
semena po nizki ceni. 180 12-9

Glavna zaloga za Barthelnovo klajno apno.

Glavna zaloga poljskega gipsa, najboljše
sredstvo za polje in travnike.

Častno priznanje Mariborske poljedelske razstave 1885.

MARIBOR! MARIBOR!

J. Hočevár

krojaški mojster

priporoča svojo bogato zalogo zgotovljenih oblik za gospode in
dečke kakor tudi za otroke ter elegantne svršnike in pelerine po
najnižjih cenah.

Velika izber angleškega in brnskega blaga.
Naročila po meri se izvršujejo najelegantneje, natanko in točno

Celje

204 3-2

Kolodvorska ulica 5.

Prodaja se

gospodarsko poslopje

s hišo, sadnim vrtom, trav-
nikom, lepo gošo z dobro
zraslim drevjem ter več nji-
vami po jako ugodni ceni v
Ljubiji, občina Mozirje.

Kupci se naj zgledajo pri
Ivan Brezovniku v Mozirju.

220 2-2

Suhe gobe, brusnice,
maline, želod, jabolke,
hruške, fižol, sploh vse
deželne pridelke kupi

Anton Kolenc,

trgovec v Celju

Narodni dom in graska cesta.

Najboljše peronospora- brizgalnice

po najnižjih cenah kakor vse

poljedelske stroje

priporoča poštena, domača

trgovina z železnino 'MERKUR', P. Majdič, Celje.

Šivalni stroji zanesljivo najboljše vrste
po najnižjih cenah. 219 1

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši
Narodni dom

Posojilnica uraduje
vsak dan od 9. do
12. ure dopoldne
razun nedelje in
= praznikov. =

POSOJILNICA V CELJU, ki je
bila leta 1881 z neomejeno zavezo
ustanovljena, šteje sedaj nad 4100
zadrušnikov, kateri imajo vsega
nad 88.000 kron vplačanih
deležev ter ima sedaj nad 6½
milijona kron hranilnih vlog in nad
330.000 K rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od vsa-
kega, ako tudi ni član zadruge
ter jih obrestuje po 4½%.
Posojilnica plačuje rentni davek
sama, ne da bi ga odtegnila vla-
gateljem. Posojila daje na osebni
ali hipotekarni kredit proti 5½%
= in 5% obrestovanju. =

80 48-10

Nova vinska postava

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

Vozičke

za otroke, korbe in kovčege za potovanje, taške
za v roko, palice, dežnike in galošne, priporoča

P. Kostič v Celju.

Novi lovski zakon

je ravnokar izšel, cena kartoniranemu izvodu K 1.20, po pošti K 1.30. Založila Zvezna trgovina v Celju.

ADAM

Rastlinski liker „ADAM“ stiski in grenki je veselo svoje izredno izborne kakovosti nadomestilo na vrhunski vseh izdelkov te vrste.

Rastlinski liker „ADAM“ predstavlja bistveno nastavek iz 20 različnih vrst najzdravljivejših rastlin in korenin ter se veselo svoje fine kakovosti ne sme primerjati s podobnimi izdelki, napravljenimi iz esence.

Edini izdelovatelj: F. S. LUKAS v Celju.
Rastlinska destilacija „ADAM“.

Celje • Rotovška ulica 12,
I. nadstropje.

Celje • Rotovška ulica 12,
I. nadstropje.

Zadruga „LASTNI DOM“ v Celju

Urađuje vsako sredo in soboto predpoldne. Pojasnila se dobe vsak dan pri tajniku v pisarni ali pa pri udih načelstva. Zadruga „Lastni dom“ je kreditni zavod in sprejema hranilne vloge, katere obrestuje stalno po

5%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje zadruga sama, ne da bi ga vlagatelj odtegovala. Zadruga dovoljuje v prvi vrsti stavbeni kredit ter predjme na knjižne terjatve, račune itd. do gotove visokosti in po dogovoru.

se je preselila s svojo pisarno v lastne prostore

Rotovška ulica št. 12,
I. nadstr.

Celje.

Vlagateljem so na razpolaganje hišni nabiralniki (pušice), ki so najpripravnejše sredstvo za varčevanje. Izmed slovenskih zavodov ima le ta zadruga vpeljane te hranilne nabiralnike.

Urađuje vsako sredo in soboto predpoldne. Pojasnila se dobijo vsak dan pri tajniku v pisarni ali pa pri udih načelstva. Zadruga „Lastni dom“ je kreditni zavod in sprejema hranilne vloge, katere obrestuje stalno po

5%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje zadruga sama, ne da bi ga vlagatelj odtegovala. Zadruga dovoljuje v prvi vrsti stavbeni kredit ter predjme na knjižne terjatve, račune itd. do gotove visokosti in po dogovoru.

184 16-4

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagatelj. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornji grad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vransko in rezervna zaklada, katere znašata vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj jo dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovenci, poslužujte se

79 48-10

južnoštajerske hranilnice

pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v

južnoštajersko hranilnico.

Velika manufakturna trgovina
Karol Vanič, Celje, Nar. dom.

Moderno volneno in sukneno blago
v vseh barvah in kakovostih.

Perilno blago v velikanski izberi.
Izključno nizke cene.